

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
Comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GHLBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 300 Autorității și Societății lei 600
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 63 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

16 August 1942

Anul 105

Crucea de pe Caraiman

de V. Branisce

An de an în noaptea sfintei Marii, Carpații se înveșmântau în stralu de sărbătoare. Lumini scânteietoare făneau de pe crucea ridicată pe vârful Caraimanului. Razele lor străbăteau întunerecul nopții, ducând până în văi și câtune îndepărtate solia luminii izbăvitoare.

Poate că anul acesta luminile de pe Caraiman nu se vor aprinde. În schimb, în noaptea Adormirii Maicii Domnului, luminițe plâpânde de ceară vor străluci morminte proaspete, departe, pe meleagurile răsăritului, acolo unde armata noastră desrobitoare se luptă cu înclătăre, pentru ca să doboare fiara care a rupt fășii din trupul pământului românesc. Dar ochii noștri sufletești vor vedea tot atât de vii luminile de pe Caraiman ca în zilele când ele străluciau semeț pe culmea mândrilor Carpați. Pentru că în noaptea aceasta — demult intrată în mit și legendă — zăgazurile despărțitoare s'au frânt în bubuit de tun și făcând de mitralieră. Morminte fără număr au sfințit crestele munților și sânge îmbelșugat a curs în văi.

De aceea, noi aducem o smerită închinare aceluia ce ne-au pregătit cu sacrificiul vieții și-al tinereții lor svăpătate împlinirea acestui vis de veacuri.

Pe valea fermecătoare a Buciesului pe plaiurile Zboinei, la cheile Dâmbovicioarei, acolo sus, între Fundata și Fundățica, unde mișmele florilor și-a terbiu îmbelșugate își amintesc acel „picior de de plaiu, gură de raiu”, în noaptea sfintei Marii a vuit pământul în adâncuri și multe stele au căzut de pe boltă.

În locu' lor s'a aprins însă flacăra credinței nestrămutate în dreptatea vrierilor noastre. Destinul românesc împletit cu pământul — pentru care nu o singură dată am luptat — s'a desăvârșit. Și nimic nu mai poate să-l stea în cale acestui destin.

Crucea de pe Caraiman, pios omagiu de recunoștință pentru Eroii de totdeauna ai neamului românesc, jertfiți în lupta de desrobire, străjuește în sufletele noastre ale tuturor.

Luminile ei pătrund până în văile unde pașii noștri șovăitori nu pot pătrunde și luminează conștiințele, îndemnându-le la credință și nădejde.

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

Ce ne învață istoria?

de Ion Berciu

Din negura timpurilor, la toate popoarele și în toate locurile, s'a căutat, dintr'o necesitate organică de perpetuare a amintirii, să se găsească mijloacele cele mai potrivite pentru a prelungi și dincolo de moarte, prin semne neîndoelnice, vieața și faptele.

Mijlocul cel mai sigur a rămas scrisul, ceea ce pentru popoare și pentru conducătorii lor spirituali sau politici s'a numit, după îndelungate dibuiri și interpretări, *istorie*: povestea adevărată a vieții naționale și umane, în ce are ea mai reprezentativ, mai caracteristic, mai nobil și mai omenesc.

Cu timpul și cu îmbogățirea cunoștințelor asupra complexelor probleme, legate de evoluția spirituală și materială a lumii, istoria și-a lărgit câmpul de cercetări și l-a adâncit, devenind un tribunal de judecată fără apel al faptelor, acțiunilor și manifestărilor națiunilor, ca unități de sine stătătoare, și a oamenilor, chemați pentru o clipă a înrăuri asupra destinului popoarelor.

Perspectiva nemărginită a mersului trudnic, spre lumină, cu dureroase căderi și mărețe ridicări, a neamului omenesc, pătrunderea până în adâncuri a mobilelor, a intereselor meschine, a eroismului moral, a curajului civic, a jertfei sublime și a tuturor detaliilor, dau istoricului, vrednic de acest nume, o obiectivitate desăvârșită în judecata sa nepărtinitoare, care poate veni târziu, dar care rămâne, după stăpânirea tuturor datelor, definitivă.

Nimeni, oricât de abil, fie popor fie conducător iscusit și atotputernic, nu scapă de judecata istoriei, mai îndurată ca destinul.

Să luăm în mână istoria universală și istoria națională și să judecăm

obiectiv asupra verdictelor date de zeița Clio.

Popoare care au dominat lumea, conducători crunți, care au umplut vremea lor cu „mărețe fapte”, s'au risipit în vânt, fiind doar înregistrate ca operațiuni semețe, în serviciul ideilor nerodnice, sortiți tocmai prin cangrena morală din sufletul lor să piară sau să nu lase decât amintiri înfricoșătoare și desgustătoare.

Popoare mici, dar de mare energie morală, umili luptători tăcuți, dar conștienți jertfitori pe altarul ideilor nobile, ai binelui obștesc și ai îmbogățirii spiritului uman, au fost repuși în drepturile lor la glorie și la admirația permanentă a generațiilor, ca exemple vii.

Ce se mai spune azi despre hoardele lui Atila și Ginchis-Han, despre toate semințiile de pradă, duse de-a lungul pământului de șefii lor?

În schimb, ce loc luminat ocupă în istorie și în sufletele muritorilor creațiile geniului elin și latin, cu legiunile lor nesfârșite de eroi legendari, luptători pentru apărarea patriei lor, de gânditori, care au pus temelie spiritualității umane și care în veac formează hrana sufletească a omenirii!

Stăm și azi înarmați de admirație și de mândrie în fața vitalității neamului nostru, care vede în jurul său catastrofale prăbușiri de imperii și el singur, în voia soartei, străbate veacurile crescându-și mereu puterile.

Cu adâncă pietate ne aplecăm asupra umililor făuritori de istorie, în numărul cărora nu recunoaștem niciun vânzător, care chiar dacă a existat

Continuare în pagina 3-a

APEL

către bunii Români, la moartea lui

HORIA TECULESCU

Duminecă, 2 August 1942, eruditul cărturar și valorosul profesor Horia Teculescu, fost director al liceului de băieți „Principele Nicolae” din Sighișoara, a trecut în lumea celor drepti, lăsând în urma sa sincere și unanime regrete.

Moartea prematură a celui ce cu generoasă risipă și-a împrăștiat sufletul său mare și nobil pe aproape întreg cuprinsul pământului românesc, prin nenumărate conferințe, plăci comemorative, busturi și troițe, trebuie cinstită de toți cei care l-au cunoscut așa cum se cuvine.

Moare după 22 ani de profesorat, dintre care 16 de direcție, sărac, dar curat și înălțat.

În vremurile postbelice, când goana după glorie și avuții deșarte nu mai cunoștea nici o graniță, Horia Teculescu și-a risipit pretutindeni, cu generoasă dragoste, sufletul său mare, pentru preamărirea iubirei de neam, de Patrie și de lege, disprețuind materia, care pentru mulți a fost un scop unic în vieață.

Horia Teculescu a plecat dintre noi, dar amintirea sufletului său nobil trebuie să ne rămână vecinică.

Celui ce a ridicat atâtea busturi, a cinstit, ca nimeni altul, prin mulțimea plăcilor comemorative, împrăștiate în toate colțurile țării, amintirea faptelor mărețe ale ne-

— Continuare în pag. 5 —

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

A. P. BĂNUȚ: *Oameni de ispravă*. Ed. „Dacia Traiană”. Sibiu.

Este un vechiu și frumos obicei de a rememora figurile strălucite din trecut, cu farmecul calităților și scăderilor lor, pentru desfătarea inimii ca și pentru mulțimea învățămintelor ce se pot trage.

Între cărțile de amintiri mai apropiate, e de ajuns să pomenim pe acele ale lui N. Iorga, N. Petrașcu și Axente Banciu.

Oameni care au fost, Icoane de lumină, și Morți vii sunt mărturii contemporane cu atât mai prețioase cu cât cei care le-au scris au lăsat frâu liber,

în înfățișarea vremilor și oamenilor, inimii mai mult decât judecății.

Lângă ele vom adăuga cartea d-lui A. P. Bănuț, bine cunoscutul scriitor ardelean, cu amintiri despre oameni și locuri din Ardeal și note despre artă, despre artiști și despre vieață.

Autorul, întemeietor în 1902 al revistei „Luceafărul”, a socotit că e păcat să lase, pierdute în diverse publicații ardeleni, o serie de articole hărăzite colbului și uitării. Și bine a socotit. Întăiele pagini sunt rarități: Șapte scrisori primite de juristul Paul Bănuț, tatăl autorului, dela Arune Pumnul.

Se poate vedea ce străduință trebuia să depună un cărturar ca ideile

sale să fie răspândite și ca să ajute pe cei care doreau să se dedice învățături.

Pe de o parte oameni, care își sacrificau avutul și odihna pentru folosul obștesc, pe de alta moravuri păcătoase, de totdeauna.

Scrisul veneratului dascăl bucovinean e limpede și plin de umor, când nu ia tonul potolit, al unui povestitor încercat ce lasă să se arate lucrurile așa cum se petrec ele, rele și bune.

Un fragment ne va lămuri mai bine și ne va demonstra totodată ce valoare documentară au asemenea scrisori.

„Deci atunci se înființară cele trei stipendii de câte *treizeci de galbeni* pe an pentru trei tineri bucovineni buni și anume: Vasile Bumbac (poetul Bucovinei), Vasile Burlă (renumitul filolog român bucovinean) și Ion Buligă: tustrei gimnaziști încă pe atunci în clasa VIII, dar prigonii de profesorii nemți din Cernăuți.

Ziua Domnului

Medicul NOSTRU

Hemoptizia (Scurgere de sânge din plămâni)

de Dr. Valeriu Stînghe

Hemoptizia, sau scuiparea de sânge din plămâni, este un accident în sănătatea oamenilor, destul de des și de grav, așa că merită toată atenția noastră.

Hemoptizia este după unii în 96% de cazuri, după alții în 99%, semnului unei tuberculoze pulmonare. Aproape nu există om bolnav de tuberculoză pulmonară, care în cursul evoluției bolii lui să nu fi scuipat odată, sau de mai multe ori, mai mult sau mai puțin sânge.

Se întâmplă uneori că persoane în deplină sănătate, într'o bună zi sunt apucate de o criză de tuse, în cursul căreia la un moment dat simt o gâdilătură și căldură în gât, apoi gura li se umple de ceva cald și puțin sărat, pe care dacă-l scuipă în batistă, văd cu groază că este sânge. Este începutul, este primul semn al unei tuberculoze pulmonare vechi, pe care persoana cu pricina nu o bănuia, sau semnului unei tuberculoze pulmonare la început. Aceste hemoptizii sunt așa numite hemoptizii providențiale, pentru că providența te avertizează că ești bolnav și să-ți iei măsurile necesare.

Mecanismul intim al producerii hemoptiziei este următorul: procesul tuberculos de distrugere a substanței pulmonare, întâlnind în drum un vas sanguin, îl roade pereții, până îl găurește, îl distruge; sângele țâșnește, ca apa dintr'o țeavă spartă, în plămâni, iar de aici prin tuse este scuipat.

După importanța vasului distrus, cantitatea de sânge poate fi mai mare sau mai mică. Dacă vasul a fost mic, capilar, sângele scuipat este în cantitate minimă, apare în flegmă ca niște firicșoare de sânge; când vasul este mare, cantitatea de sânge este mare, masivă, se poate evalua la zeci și sute de grame de sânge scuipat într'o singură criză, iar uneori sângele este așa de mult, încât hemoptizia poate fi mortală.

Hemoptizia constă uneori din sânge roșu — curat, alteori avem flegmă amestecată cu sânge roșu sau negru, ceea ce numim spută hemoptoică.

Durata unei hemoptizii variază, ea putând ține o zi, sau mai multe, după graba și severitatea cu care este îngrijită.

Recunoscând că adevărata cauză intimă a hemoptiziei este tuberculoza pulmonară, trebuie să amintim că sunt anumite cauze care o provoacă. Printre acestea avem influențele meteorologice ca: depresiunile atmosferice, vântul, umiditatea, razele solare. Din această cauză bolnavii de tuberculoză se vor feri de altitudinile prea mari și nu se vor expune razelor solare.

Anumite medicamente ca iodurii, gaiacolul, creosotul, pot provoca hemoptizii. Apoi supraalimentația, excesul de alcool, de carne, de cafea, oboseala, excesele sexuale, emoțiile, menstruația, menopauza sunt tot atâtea cauze care pot provoca hemoptizii.

Admițând caracterul grav al acestui accident, ne vom feri să confundăm o adevărată hemoptizie cu sângerări care vin dela gingii, dela varice aflătoare la baza limbei, sângerări ale faringelui, ale laringelui, sângerări din stomac.

Sunt apoi următoarele afecțiuni care pot provoca hemoptizii: chistul hidatic pulmonar, cancerul pulmonar, sifilisul pulmonar, anumite boli ale inimii, ruptura unui anevrism al aortei. Iată atâtea cauze de hemoptizii care trebuie bine analizate, înainte de a atribui hemoptizia unei tuberculoze pulmonare, având în vedere și psihologia bolnavului, pentru care hemoptizia este ceva îngrozitor, demoralizant, care obsedează pe bolnav și-l imobilizează în pat.

Odată stabilită tuberculoza drept cauză a hemoptiziei, trebuie să se știe că acest accident este urmat de o agravare a tuberculozei, de apariția altor focare de tuberculoză pulmonară.

Tratament. De îndată ce cineva a scuipat sânge și medicul a stabilit că acesta provine din plămâni, în urma unei tuberculoze pulmonare, respectivul se va așeza în pat, unde va rămănea în repaus complet și repaus vocal (nu va vorbi). Va pune pe piept comprese reci, va bea băuturi reci, va înghiți mici bucăți de gheață artificială.

Ca medicamente va lua preparate care coagulează (incheagă) sângele: calciu, clauden, coagulen, gelatină, manetol, ser de sânge. Alte medicamente: ergotină, oxigen, vitamina C (Cantan) etc.

Se vor da medicamente care să oprească tusea: codeină, dionină, heroină. Ca regim alimentar se vor da alimente reci, ușoare, la început pe cât posibil numai lichide: ceaiu (rece), lapte, li monade, zeamă de fructe și-apoi, pe măsură ce hemoptizia se oprește, revenim la un regim normal.

În unele cazuri suntem nevoiți să facem dela început pneumotorace artificial.

Bolnavul va începe o viață normală abia după ce boala care a provocat hemoptizia, tuberculoza pulmonară, s'a vindecat.

Desmirișirea și ogorul de vară

Între mijloacele de luptă contra buruienilor, arăturile țin locul întâi. Și dintre toate arăturile, care se dau pământului, în timpul unui an, arăturile de vară — fie desmirișiri, fie ogoare — ajută, în deosebi la stăpîirea buruienilor.

Toți plugarii au văzut și știu cum arată o miriște după recoltarea păioaselor, a rapiței, a mazărei, a borceașului. Miriștile lor sunt pline de buruieni. Ele trebuie arate îndată după recoltă, chiar în ziua când culturile au fost tăiate — arând printre clăi sau căpițe — ori a doua zi sau, cel mai târziu, 2—3 zile, atâta timp cât pământul este reavăn și fraged. Această întoarcere sau îngropare a miriștei, această „desmiriștire”, are două scopuri deopotrivă de însemnate:

1. Întoarcerea sub brazdă a miriștei și a verziturii, adică a buruienilor, care îmbogățesc și îmbunătățesc pământul, dar mai ales, stăpîirea buruienilor care după recoltarea culturilor, repede ar crește, ar coace și ar împrăștia sămânța.

2. Întoarcerea pământului, pentru ca brazdele să fie supuse la puterea soarelui și a aerului, să se prăjească, să lucreze, să se dospescă și să înflorească; aceasta aduce în pământ lucrarea și transformarea hranei, așa fel ca să poată fi lesne luată și folosită de plantele care urmează. S'a constatat că această arătură de desmiriștire îmbunătățește și îmbogățeste pământul tot atât ca și cum l-am îngrașa cu gunoier.

Al doilea fel de arătură de vară, sunt „ogoarele de vară”. Ele se fac fie în ogoarele sterpe — adică în locurile de odihnă — fie în locurile care au fost desmiriștite, dar s'au înierbat din nou, din cauza ploilor și a bogăției pământului. Aceste ogoare de vară le fac mai mult marii agricultori și ar trebui să le facă și cei mici. Mai ales că în ele — fie că sunt făcute în ogoare sterpe, fie în borceașii, mărăștii, rapiștii — se poate semăna grâu și orz de toamnă, fără să mai fie nevoie de a treia arătură, ci numai de o grăpare puternică (boronire) sau o măruntire cu „cultivatorul” (acolo unde este).

Rostul ogorului de vară este același ca și al desmiriștirii; 1. îngroparea și stăpîirea buruienilor și 2. îmbunătățirea și îmbogățirea pământului, prin transformarea hranei dinlăuntrul lui.

Prin urmare, arăturile de desmiriștire și ogoarele de vară sunt un mijloc de stăpîire a buruienilor, prin îngroparea lor sub brazdă, la timp, înainte de a coace și răspândi sămânța.

Plugarii, întoarceți miriștile — toate miriștile, de orice cultură — a doua zi după recoltare. Dacă întorsura face buruieni, arați încă odată. La fel și la ogoarele sterpe (pe unde le mai lăsați). Distrugeți buruienile, curățați locurile și aveți cele mai potrivite pământuri pentru însămânțările de toamnă.

De prefufindeni

Secretul unei plante

Din timpurile cele mai vechi era cunoscut faptul că oile albe, caii albi sau orice alte animale a căror blană era albă se îmbolnăveau mîncînd pojarîniță. Vechii arabi trăsaseră de aici concluzia că pentru a feri animalele lor de acest neajuns este suficient să le pui în hrană suc de tutun sau de hena și astfel înnegrindu-le părul, ele devin imune împotriva acestei plante, care nu influența animalele cu blana închisă. De curând însă s'a ajuns la explicarea acestor fenomene. La o ședință a Uniunii chimiștilor germani, care a avut loc la Kassel, doctorul Brockmann, conducătorul Institutului pentru chimie organică și biologică la Universitatea Reichului din Posen, a făcut o importantă dare de seamă asupra re-

zultatelor cercetărilor sale în acest domeniu. El a reușit să scoată din pojarîniță Hypericina, o substanță colorată, ușor influențabilă de razele de lumină. Două zecimi de miimi dintr'un gram din această substanță sunt de ajuns ca să omoare în câteva minute șoareci sau șobolani albi. Hypericina, care se găsește în întreaga plantă (flori, frunze și tulpină) conține 30 de atomi de cărbune, 16—18 atomi de apă și 8 atomi de acid. (RDV)

O nouă mașină de plantat

De curând a fost folosită pentru prima oară în Germania pe o moșie o mașină de plantat, care are o însemnătate mai mare, date fiind lipsa brațelor de muncă și necesitatea cultivării mai

mari de legume. Mașina aceasta plantează un șanț, o pompă țâșnește o stropitură de apă în gaura unde se plantează și în acelaș timp planta este introdusă. Mașina realizează de 30—40 ori mai mult decât un om.

Banane din Grecia

Institutul de cercetare al Ministerului grec de agricultură a reușit să cultive un fel de banane care cresc foarte bine în anumite regiuni ale Greciei. După experiențele făcute în ultimii ani, cultura de banane va fi mărită acum. Pentru cultivarea bananelor sunt prevăzute în primul rând regiunile aparate în contra vântului de pe Pelopones, pe insula Creta și una din insulele Ionice. Din experiențele de până în prezent a rezultat că pe 1000 hectare se pot cultiva 1200 de banani, care dau până la 15.000 kg. de banane

A P E L

către bunii Români, la moartea lui HORIA TECULESCU

— Continuare din pag. 1-a —

mului și atătora dintre aleșii săi înaintași, se cuvine să i se cinstescă amintirea vecinică prin ridicarea unui bust, care să trăiască pururea în sufletele generațiilor de azi, de mâne și de totdeauna.

Sentimentele pe care sufletul nostru al tuturor, care l-au cunoscut și apreciat, le încearcă în fața sicriului său încă deschis, ne îndeamnă stăruitor să adresăm un călduros apel către toată lumea de bine, dar mai ales către foștii săi elevi și colegi, care l-au cunoscut și apreciat după vrednicie, să contribuie cu atât cât îi îndeamnă sufletul și le permit puterile, la crearea unui fond cu destinația specială: ridicarea unui bust în amintirea și cinstirea memoriei sale.

Bustul lui Horia Teculescu se va ridica în orașul Sighișoara, unde timp de 16 ani, acest mare cărturar și apostol al promovării ideii naționale, a cinstit, prin enciclopedica sa personalitate, instituții-

nea creatoare de caractere dârze și, mai presus de toate, a sădit în sufletele foștilor săi elevi, arzătoarea dragoste de neam și țară.

Suntem convinși că toți cei care l-au cunoscut și apreciat, dar mai ales cei ce s'au adăpat din izvorul nesecat al sufletului său mare și darnic, vor răspunde cu generozitate la apelul nostru.

Contribuția fiecăruia se va trimite prin poștă sau alte căi, Băncii Naționale a României, Sucursala Sighișoara, cu mențiunea „pentru bustul lui Horia Teculescu”.

Comitetul școlar al liceului „Pricipele Nicolae” în ședința ținută la 4 August 1942, a decis să contribuie, la prezenta colectă, cu suma de Lei 25.000.

Sighișoara, 5 Aug. 1942.

În numele comitetului de inițiativă

Președinte,
Protopop EMILIAN STOICA
Secretar,
Inspector I. V. BITEA

Șezătoarea și bazarul

cu lucruri de mână, organizate de echipa «Munca de Războiu» a liceului «Principesa Elena» din Brașov.

Duminică, 2 August, a avut loc în sala festivă a liceului „Principesa Elena” din Brașov o reușită șezătoare a echipei „Munca de Războiu”.

Inițiativa acestei frumoase manifestări culturale a fost d-na prof. Sapho Gillet.

Programul șezătorii s'a desfășurat în fața unui numeros și select public.

Partea I a programului s'a început cu prologul „Menirea noastră”, din care au făcut parte „Trăiască Regele” și „Trăiască Conducătorul”.

Corul a fost condus cu măiestrie de eleva Viorica Vasu, cl. VI-a.

Eleva Paraschiva Pricu a declamat cu însuflețită durere poezia: Nu te putem uita, Transilvanie, de N. I. Herescu.

Bacalaureatele Eugenia Ioan și Viorica Micudă au interpretat „Craiu Munților”, fragment din piesa Avram Iancu de L. Blaga.

Ambele s'au achitat de rolurile lor în mod strălucit.

Maniștu Silvia (voce) și Scurtu Lavinia (pian) au excelat prin mult aplaudatele „Cântece populare” de Tiberiu Brediceanu.

D-șoara bacalaureată Lavinia Scurtu a declamat apoi cu căldură și aleasă dicțiune „Rugă pentru eroi” de Demostene Botez.

Sceneta „Elegia orfanului” interpretată de Viorica Vasu (domniță) și Mioara Vășcovski (orfan) a emoționat publicul până la lacrimi.

Eleva V. Vasu și Doina Barbu au delectat publicul prin muzică executată la acordeoane. Au plăcut mult, prin grația jocului și prin pitorescul costumelor, dansurile „Ardeleana” și „Hora dela Giurgiu”, conduse de Eugenia Ioan și Viorica Micudă.

Tot în această parte de program, dragălașa elevă Silvia Șovăială a dansat cu o desăvârșită grație „Banul Măracine” și „Vals lent”.

Din partea II-a a programului a făcut parte sceneta „Să trăiți, ostași români de pe front”, compoziția elevei Viorica Rădulescu, care s'a remarcat și prin susținerea rolului principal. Rolurile secundare au fost jucate de elevele: Botnariuc, Lia Roșculeț, Cătănaș, Onciu, Tripsa, Sulică, Ganjula, Vășcovski, Vlad, Puni și Sanda Roșculeț care prin jocu-i strengăresc și însuflețit a stărnit aplauze vii.

Sceneta aceasta, cu efect moral și

patriotic, a fost dirijată și aranjată cu mult gust artistic de d-ra El. Nestorescu, profesoară.

După încheierea programului cu marșurile „Treceți batalioane” și „La arme” publicul s'a îndreptat spre bazarul echipei.

O adevărată comoară de lucruri de mână, o simfonie de culori combinate în stil național și alte stiluri, executată cu hărnicia de albină a elevelor acestei echipe, a stărnit admirația publicului vizitator. Lucrurile, în bună parte reținute și cumpărate, au realizat frumosul venit de 20.000 lei.

Activitatea aceasta se datorește neobositei și priceputei profesoare d-na Olga Drugănișteanu de la acest liceu.

Venitul total al acestei manifestări de laudabil patriotism școlaresc s'a ridicat la lei 27.000 și a fost dăruit în întregime bravilor noștri ostași.

Pentru munca, priceperea și însuflețirea depusă de d-na Sapho Gillet, publicul îi aduce sincere mulțumiri

S.

Cea mai mare pipă din lume

Cea mai mare pipă din care s'a fumat vreodată se găsește în muzeul orașului Braunschweig. Ea are mărimea unei căldări de apă și a fost fabricată la începutul secolului trecut de către negustorul de tutun pentru prizat Heinrich Strobwasser, pentru a fi expusă și servi ca reclamă cu ocazia târgului de mostre care tocmai avea loc la Braunschweig.

După ce uriașa pipă și-a îndeplinit rolul ce-i fusese dat, ea a fost cumpărată de un club de fumători care i-au adus o mică modificare: au pus să se construiască la extremitatea pipei un tub lung de 4,5 metri, la care au aplicat alte 18 tuburi mai subțiri, așa încât toți membrii clubului, care erau natural în număr de 18, să poată fuma în același timp. În urmă pipa uriașă a trecut în posesia muzeului din Braunschweig, care posedă și o pictură a pictorului Tunica, reprezentând pe cei 18 fumători fumându-și liniștiți pipa.

Camera Agricolă Brașov anunță pe această cale pierderea celui mai bun și mai vrednic funcționar al său

Romulus R. Verzea

Șef al Biroului M.O.N.T. și Geniului Rural

care a încetat din viață în ziua de 11 August 1942, în urma unei grele operații.

Corpul neînsuflețit a fost depus în biserica natală din Satulung, „Sf. Mihail și Gavril”.

Inmormântarea a avut loc în cimitirul ortodox din comuna Satulung, în ziua de 13 August a. c. ora 15.

Inginerii Agronomiști și întregul personal al Camerei Agricole Brașov anunță cu adâncă durere și părere de rău încetarea din viață a bunului lor coleg

Romulus R. Verzea

Șef al Biroului M.O.N.T. și Geniului Rural

Inmormântarea a avut loc în ziua de 13 August 1942 în cimitirul ortodox din comuna Satulung ora 15.

Cu inimile zdrobite de durere Filica soție; Veturia și protopop Petru Leucă, cu copiii; Livia și protopop Ieronim Ciocan, cu fiul; Matei, cu soția și fiul, Toto cu soția și fiul, surori frați și nepoți; Gheorghe și Maria Rangli socri, precum și familiile înrudite anunță încetarea din viață, după o grea și scurtă suferință Marți 11 August a. c. a scumpului lor

Romulus R. Verzea

agronom

în etate de 42 ani

Inmormântarea a avut loc Joi 13 August a. c. orele 3 d. a. la cimitirul jud. Brașov.

Primăria comunei Cernatu
județul Brașov

No. 1535/1942

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 10 Septembrie 1942 orele 10 a. m. se va ține în localul primăriei din comuna Cernatu, județul Brașov, licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru vânzarea materialului lemnos din pădurea proprietatea comunei Cernatu „Țigăi” Seria II-a parchetului No. 4 din 1941/1942 și anume:

a) 2797 metri cubi brad format din 1850 fire.
b) 1674 metri steri fag format din 1390 fire.

Vânzarea se va face în bloc brad și fag cu prețul de strigare de lei 2.427.735 conform estimăției Ocolului

Silvic și aprobării dată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Consiliul Tehnic al Pădurilor Jurnal No. 25.308—1942 aviz No. 279/1942.

Licitația se va ține cu respectarea prevederilor art. 88—110 din L.C.P.

În caz de nereușită se va ține o a doua licitație în același loc și la aceleași ore în ziua de 23 Septembrie 1942.

Dosarul conținând toate piesele împreună cu condițiunile se poate vedea în fiecare zi la Primăria comunei Cernatu și Ocolul Silvic Săcele-Brașov.

Cernatu, la 7 August 1942.

Primar, Notar,
Dr. I. G. V. Gologan A. I. Dhncu

Se caută pentru imediat angajare față sau femeie pricepută la toate. Adresa Dr. Cornel Voicu, str. Dr. Marinescu 7. (Prin str. Mareșal Prezan).

Informațiuni

Abonamente de sprijin

Isac Samoilă, șeful gării
Cobadin jud Constanța Lei 500

Zina ostașului

În zilele de 29 și 30 August va avea loc o colectă, organizată de Consiliul de patronaj al operelor sociale. În aceste zile echipe speciale vor vizita fiecare gospodărie colectând îmbrăcăminte de lână: flanele, polovere, mănuși, ciorapi, mănușe, brăie, șaluri, glugi, cojocele și blănuri de orice fel confecționate și neconfecționate, chiar și căptușeli de haine de blană de bărbați sau femei.

Se va putea colecta și îmbrăcăminte de orice fel.

Publicul este rugat să pregătească din timp obiectele și să considere de o datorie sfântă a fiecăruia ajutorarea ostașilor cu îmbrăcăminte.

Manifestarea românească dela întreprinderile „Rogifer din Tohan

În prezența Mareșalului Conducător și a guvernului a avut loc Duminecă, 9 August, pe stadionul întreprinderilor „Rogifer” dela Tohan, o însemnată manifestare națională a muncitorilor și țăranilor. După defilare au vorbit d-nii Tiberiu Oprea, directorul administrativ al întreprinderii, d-l Remus Stănculescu director general al organizației „Muncă și Lumină” și d-l Colonel Ciril Șerbu, directorul general.

Coferință

În sala festivă a liceului Dr. I. Meșotă va avea loc conferința d-lui profesor G. Dementhon din misiunea franceză despre „Promenade littéraire en Savoie”. Inceputul la ora 6.30 d. m. Intrarea liberă.

Un comunicat al Mareșalului Stat Major aduce la cunoștință cum se vor face incorporările pe data de 1 Octombrie 1942. În același timp stabilește noile norme de amânări de studii pe anul 1942-43. Amânările de studii acordate până în prezent se anulează pe data de 1 Octombrie 1942.

Infirmități de școli de surori infirmiere

Se înființează pentru anul școlar 1942-43 câte o școală de surori infirmiere pe lângă spitalele din: Roman, Huși, Sighișoara R.-Vâlcea, Tg.-Jiu, Târgoviște, Galați și Brașov (Spitalul Mârzescu).

Înștiințare

Se aduce la cunoștința tuturor comercianților și industriașilor din orașul și județul Brașov, că în foarte scurt timp se vor începe verificările minuțioase pe teren la toate impozitele, care se vor face atât de organele Inspectoratului General de finanțe Regiunea V-a Brașov, cât și de organele acestei Administrații.

Se pune în vedere tuturor să se pună la curent cu dispozițiunile tuturor legilor fiscale pentru a nu fi aflați în neregulă.

Angajăm

contabilă calificată

În postul de contabil diurnist al Comitetului Școlar Comunal cu plata de 10.000 lunar.

Cererile se vor adresa Comitetului Școlar Comunal din localul Primăriei Municipiului Brașov, până la data de 20 August 1942.

Cronica Războiului

O manifestare a frontului intern

În Dumineca trecută a avut loc la Tohan 'o serbare muncitorească. Una din obișnuitele serbări pe care inițiativa lucrătorilor din uzinele „Rogifer” le-au organizat în repetate rânduri, în cursul verii acesteia. Totuși, această ultimă serbare s'a ridicat la culmi de adevărată manifestație patriotică și națională, atunci când în zorii zilei a început să circule vestea pe colnicele Branului, că sosește Mareșalul și Guvernul. Satele au îmbrăcat în grabă strai de sărbătoare, casele fiind împodobite cu ghirlande de brad și mănunchiuri de flori, la porți au apărut sute de steaguri tricolore, iar țăranimea a îmbrăcat haină de praznic, pornind către platoul străjuit de masivul Pietrei Craiului, Bucegilor și Măgura Codlii, pentru a întâmpina pe Mareșal, pe tânărul Președinte al Consiliului și pe ceilalți membri din guvern.

Zeci de mii de români, din toate satele din jur au ținut să aclame acest moment istoric, când cârmacii țării au ținut să ia primul lor contact cu mulțimea ardeleană.

Nu interesează aici nici modul cum s'a desfășurat serbarea și nu vom vorbi nici despre ordinea desăvârșită pe care au dovedit-o aceste zeci de mii de țărani, sub conducerea primarilor lor, alături de exemplarele batalioane de muncitori dela „Rogifer”. Ceea ce merită să fie scos în evidență este elanul cu care, țăranii și muncitorii Ardealului au întâmpinat pe d-l mareșal Ion Antonescu și prof. Mihai Antonescu, președintele Consiliului de miniștri. Cuvintele rostite în numele acestora, au dovedit din plin adevărul Ardealului la marea operă de reînnoire națională, angajată de Mareșal și suflul puternic de conștiință națională, care plutește ca întotdeauna peste plaiurile ardeleni.

Spontaneitatea, cu care modesta sărbătoare s'a transformat într'o uriașă sărbătorire a unui moment istoric, va rămâne întipărită în amintirea tuturor, ca o dată profund grăitoare pentru felul cum evoluează unitatea de vederi românească. La Tohan nu s'a vorbit mult, n'au fost discursuri kilometrice și mai ales, n'au vorbit decât gazdele. Dar ceea ce s'a spus a fost rostit din inimă și a avut darul să meargă direct în inimi.

După ce a adus primos de omagiu M. S. Regelui Mihai, delegatul fabricii a spus următoarele:

Situația pe fronturi

Pe frontul din răsărit, ultimele comunicate de războiu arată, următoarea situație:

Operațiunile din Caucaz

Importantul centru de rafinare Krasnodar a fost ocupat de forțele germane care au plecat din Timoșevskaia acum trei zile și au tăiat linia

„Intellectualii, plugarii și muncitorii, reuniți aici sub semnul re-deșteptării naționale, în fruntea căreia Providența a așezat sabia de foc și suflul de mucenic al Mareșalului Ion Antonescu, trimit Conducătorului omagiul și devotamentul lor, urându-i din toată inima să-și îplinească ursita lui de ziditor de țară, așezând marginile hotarelor românești acolo, unde Dumnezeu, dreptatea și vrea lui neclintită de ostaș și de român va să le așeze”.

lar directorul general al întreprinderii, scoțând în evidență bucuria cu care muncitorimea a salutat pe Conducător, arată că această muncitorime depune un efort zilnic de zece ore, pentru a asigura frontului de luptă uneltele de care are nevoie spre a obține victoria.

În cele două rostiri simple, se află sinteza existenței de azi a unui neam întreg. Brațele, fie că apără pământul strămoșesc de năvala dușmană, fie că făuresc armele necesare luptătorilor. Sufletele însă bat pretutindeni în același ritm și inimile au o singură dorință, aceea de a da pământului românesc ocrotirea hotarelor sale firești și libertate deplină tuturor fiilor neamului. În serbarea dela Tohan, sau mai bine zis în sărbătorirea acestei întâlniri dintre norodul ardelean și Conducător, găsim expresia unității de vederi, care nu întăpina piedeci nici pe lungile căi despărțitoare de regiuni și nici pe coamele munților, ridicați între noi numai pentru a ne oferi adăpost comun în vreme de primejdie.

Față de glorioasele pagini pe care le înscrie armata țării pe fronturile îndepărtate din răsărit și față de elanul cu care vitejii merg la asalt cu nepăsare pentru vieața cea pământescă, manifestația de Duminecă a fost o înviorătoare dovadă de nivel ridicat al conștiinței frontului intern, care cu cât s'a manifestat mai spontan, cu atât crește în valoare.

Când odată mai mult putem să constatăm această conștiință de granit a neamului întreg, din orice regiune a țării ne-am culege exemplele, din orice ținut locuit de Români și de ori unde se desfășoară o activitate românească, nu se poate să nu privim încrezători viitorul.

Donăți haine călduroase pentru ostași echipelor speciale, care vă vor vizita la domiciliu în zilele de 29 și 30 August.

ferată Krasnodar—Novorosisk la o mică distanță de Troitsk și de unitățile venind dela Kropotkin peste Kuban și afluentul său Laba.

În regiunea Maikop, forțele motorizate și blindate germane venind din Armavir au luat cu asalt și au cucerit orașul cu același nume, important centru industrial și petrolifer.

de **Mardare Mateescu**

Spre Est de Maikop, grupuri motorizate germane înaintează în direcția localității Minerly Vody, fără a întâmpina vreo rezistență.

Incercuirea Stalingradului

În partea orientală a frontului de Sud, operațiunea de incercuire a Stalingradului a intrat în faza decisivă. Vineri, Germanii, care de două zile se aflau în defensivă în interiorul buclii Donului, au declanșat noi atacuri masive, atât în regiunea Kalaci, cât și la Est de Klejkaia. Aceste atacuri au fost încununat de succes. Luptele dela Stalingrad amintesc în liniile lor mari, bătălia de incercuire a Kiewului, din anul trecut.

Victoria din cotul Donului

O ultimă telegramă, vorbind despre bătălia din această regiune, arată că lupta din marele cot al Donului a fost terminată victorios, prin distrugerea armatelor sovietice încercuite la Vest de Kalaci și anume, marea masă a armatei 62-a sovietică și părți însemnate ale armatei I-a blindată, de către trupele comandate de generalul de armă blindată Paulus, ajutate de unități antitanc și de unități de aviație, comandate de generalul colonel von Richthofen.

La această luptă s'au distinș și unități ale armatei croate, participante. Au fost luați 57.000 prizonieri și capturate sau distruse peste 1000 care blindate și 750 tunuri de toate calibrele. Pierderile sovietice în această luptă au fost foarte sângeroase.

Succesul cavaleriei române

În sfârșit, o altă telegramă de presă, vorbește despre contribuția importantă a cavaleriei române în luptele care se dau pentru cucerirea coastei de răsărit a Mării de Azov.

Această telegramă spune că unități ale cavaleriei române, operând pe coasta de răsărit a Mării de Azov, au cucerit Duminecă, după o luptă scurtă, orașul portuar Jeisk de pe coasta mării.

Comunicatul mai arată că în același timp a fost curățită de bolșevici și peninsula cu același nume. Orașul Jeisk, numără 50.000 locuitori și este important ca port de trafic pentru grâu. În afară de aceasta, numeroase industrii alimentare au fost concentrate aici, ca și fabrici pentru prelucrarea lemnului, a pieilor și uzine de armament.

Războiul naval

Alte telegrame indică o intensificare a războiului naval, menit în deosebi a bloca Anglia cu dominiile sale. După ultimele cifre, forțele navale germane au scufundat până acum aproape în întregime tonajul comercial cu care a intrat Anglia în războiu.

Evenimentele din Indii

În principalele orașe ale Indiei au izbucnit revolte. Agenția Stefani comunică știri despre incidentele din Bombay, New Delhi, Poona și alte localități. În gara Bombay, manifestații au încercat să împiedece plecarea unui tren. Poliția a trebuit să facă uz pentru a-i împrăștia de pompele de incendiu, ba chiar și de arme.

Invitația președ. Roosevelt

Lisabona 11. Stefani: Se află din Washington că președintele Roosevelt va adresa un mesagiu indienilor, invitându-i să renunțe la campania de nesupunere civilă.

Redactor responsabil
ION BOZDOG